

Sygn. akt II KK 614/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **K. K.**

skazanej za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2022 r.,
wniosku obrońcy skarżonej w przedmiocie wstrzymania wykonania prawomocnego
wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2022 r., sygn. akt II A
Ka 31/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26
marca 2021 r., sygn. akt XII K 145/16,

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 26 marca 2021` roku, sygn. akt XII K 145/16, uznał oskarżoną K. K. za winną popełnienia dwóch przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. oraz czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. za które wymierzył jej łączną karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności..

Wyrok ten zaskarżyła obrońca oskarżonej.

Sąd Apelacyjny w Warszawie po rozpoznaniu tej apelacji utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Ten wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony kasacją przez obrońcę skarżonej.

Obrońca w kasacji zarzuciła „rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE odczytywany w świetle art. 2 TUE oraz dyrektywy 2016/3434, polegające na wydaniu zaskarżonego orzeczenia

przez Sąd, który był nienależycie obsadzony, albowiem:

- w jego składzie zasiadała SSO- A. N. delegowana do Sądu Apelacyjnego w Warszawie (..) na podstawie art. 77 § 1 pkt 1 ustawy o ustroju sądów powszechnych, tj. przez Ministra Sprawiedliwości;
- w jego składzie zasiadał Sędzia P. S. powołany do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie przez Prezydenta RP, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (...);
- w jego składzie zasiadała Sędzia K. W. powołana do pełnienia urzędu na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie przez Prezydenta RP, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (..) – co skutkowało pozbawieniem skazanej prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą (art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 EKPCz). Obrońca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

Jednocześnie obrońca wniosła o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia w stosunku do skazanej, „albowiem bezwzględna przyczyna odwoławcza skierowana do wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie może spowodować, iż wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 marca 2021 r., sygn. akt XII K 145/16, będzie nieprawomocny, a nadto po stronie skazanej występują tego rodzaju warunki osobiste i zdrowotne, iż w jej obecnym stanie wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności byłoby rażąco niehumanitarne”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Norma ta nie wskazuje wprawdzie przesłanek, od spełnienia których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, to niewątpliwie winna ona mieć zastosowanie do sytuacji

wyjątkowych, uzasadnionych szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami (zob. postanowienia Sadu Najwyższego z: dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; z dnia 22 lutego 2007 r. WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Wprowadza bowiem wyjątek od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, wynikającej z art. 9 k.k.w., zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). Samo wniesienie kasacji nie ma więc *ex lege* wpływu na wykonanie zaskarżonego nią prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie stanowi zatem ani dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnych wyroków, ani nie wzrusza prawomocności zaskarżonego orzeczenia. Zauważyć też należy – czego zdaje się nie dostrzegać autorka wniosku – że powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. nie może być tylko (mniejsza, czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania kary, czy stosowaniem środków karnych. Rację mają komentatorzy, którzy stwierdzają, że „istotą umiejscowienia tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego” (zob. T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, 2008, s. 1117-1118; J. Matras, {w:} Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją K. Dudek, wydanie 2, s. 1193) .

Dokonując tego rodzaju, tak w istocie limitowanej przedmiotem niniejszego postępowania, oceny (która nie determinuje, ani w jakkolwiek sposób określa tą ostateczną, możliwą do przeprowadzenia dopiero po merytorycznym rozpoznaniu przedmiotowej skargi) i czyniąc to w kontekście podniesionych przez skarżącą okoliczności, nie można podzielić jej przekonania o tym, że z tego rodzaju (wspomnianej) sytuacją, która uzasadniałaby przerwanie wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku mamy do czynienia *in concreto*.

Kwestie objęte treścią zarzutu kasacji (niezależnie od konieczności oceny i uwzględnienia innych uwarunkowań prawnych mających znaczenie dla oceny tego

zarzutu, których precyzowanie w tym miejscu jest zbędne) wymagają analizy i rozważenia zasadności tych okoliczności, które – tak licznie – przywołała skarżąca. Zakres i charakter tej oceny przekracza ramy niniejszego postępowania. W oparciu o to co przedstawiła obrońca - nie można tych kluczowych dla oceny kasacji okoliczności obecnie interpretować aż tak kategorycznie jednoznacznie i w oparciu o nie nieomal potwierdzić słusność tego zarzutu, co dopiero pozwoliło by uznać zasadność przedmiotowego wniosku. Tym bardziej, gdy się zważy na to, iż w postępowaniu odwoławczym toczącym się przez Sąd Apelacyjny niewątpliwie po dacie wydania przywoływanej przez skarżącą Uchwały Składu Połączonych Izb Sądu Najwyższego, to jest 23 stycznia 2020 r. (zaskarżony kasacją wyrok wydano w dniu 8 kwietnia 2022 r.) ani skazana, ani jej obrońca nie kwestionowali prawidłowości powołania sędziów składu orzekającego z powodów przytoczonych w kasacji. Nie dostrzegali wówczas wadliwości powołania na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego dwoje z członków składu, co z pewnością - samo w sobie – jakkolwiek jest bez znaczenia dla możliwości oceny zasadności samej skargi, to jest godne zauważenia w kontekście owych wspomnianych wymogów zastosowania przewidzianej w art. 532 k.p.k. instytucji, widzianych jako „szczególne i jednoznaczne w swojej wymowie”.

W tej sytuacji, według obecnej oceny – dokonanej tylko w wymiarze determinowanym potrzebą niniejszego postępowania - prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest jednak na tyle jednoznacznie pewne, by to stanowiło wystarczającą podstawę do zastosowania przywołanej regulacji.

Również przywołane w kasacji (dotyczące skazanej) względy rodzinne i zdrowotne nie mają takiego charakteru by już samoistnie skutkować wstrzymaniem wykonania prawomocnie orzeczonej wobec niej kary. Przekonanie o tym wynika z jednej strony z nadzwyczajnego charakteru wskazanej w art. 532 § 1 k.p.k. instytucji, jak i równocześnie z tego, iż okoliczności związane ze stanem zdrowia skazanej mogą stanowić podstawę do zastosowania wobec niej odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności czy też przerwy w jej wykonaniu. Co istotne - toku tych postępowań możliwe jest zweryfikowanie zasadności formułowanych przez obrońcę skazanej wniosków w oparciu o przedłożoną dokumentację lekarską, poprzez stosowne czynności dowodowe, co dopiero pozwoli ustalić rzeczywisty

stan zdrowia skazanej i stwierdzić faktyczną możliwość odbywania przez nią kary pozbawienia wolności.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

[as]

l.n